

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla a dr. Bánfalvi és Fia Ügyvédi Iroda(ügyintéző: Dr. Bánfalvi János ügyvéd) által képviselt **felperesnek** a Dr. Szűcs és Durgó Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Szűcsné dr. Durgó Mária ügyvéd) által képviselt **I.r. és II.r. alperesek** ellen személyiségi jog megsértése iránti perében a Zala Megyei Bíróság 2008. április 10.napján meghozott 1.P.21.358/2007/18. számú ítélete ellen a felperes részéről 19. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét részben és az alábbiak szerint megváltoztatja.

Mellőzi az azt megállapító elsőfokú ítéleti rendelkezést, hogy a II.r. alperes megsértette a felperes személyiségi jogát azzal, hogy "A" betegről gúnyosan azt kérdezte a felperesre célozva, hogy „Magának is almaecetet írt fel?", valamint az azt megállapító elsőfokú ítéleti rendelkezést, hogy az I. és II.r. alperes együttesen megsértette a felperes személyiségi jogait azzal, hogy 2004.március 5-én az Etikai Bizottsághoz tett írásos panaszbejelentésben a felperesről valótlanul állították, hogy „csak annak ír fel antibiotikumot, aki a készítményeiből (aloe vera) vásárol", „a betegeket nem kezeli, hanem szakrendelésre beutalással rázza le".

Az elégtétel adásra kötelező elsőfokú ítéleti rendelkezést részben megváltoztatja és mellőzi az I. és II.r. alperes abban való marasztalását, hogy a felperes felé írásban teendő elismerő és bocsánatkérő nyilatkozatról az elsőfokú ítélet rendelkező részének megküldése mellett az ÁNTSZ Zalaegerszegi Városi és Győri Regionális Intézetét tájékoztassa.

Az I-II.r. alperesek által a felperes felé írásban teendő elismerő és bocsánatkérő nyilatkozatot az alábbiak szerint határozza meg:

„Nyilatkozat

Alulírott I.rendű alperes kijelentem, hogy 2005. végén "B" előtt valótlanul állítottam, hogy felperes azért mondott volna fel nekem, mert egy olyan dolgozót akar alkalmazni, aki annak a szektának a tagja, amelyiknek a doktornő.

Alulírott II.rendű alperes és I.rendű alperes elismerjük, hogy 2003. decemberében vagy 2004. év elején "C" előtt a felperesre vonatkozóan valótlanul állítottuk, hogy nem gyógyít, lerázza a betegeket és csak azzal a beteggel foglalkozik aki pénzt ad

neki, továbbá, hogy minden betegével csak istenről beszél, minden betegét meg akarja téríteni és meg akarja magyarázni, hogy majd az isten meggyógyítja őket.

Mindezekért **"D"-től** elnézést kérünk.

I.rendű alperes neve

II.rendű alperes neve"

Mellőzi az I-II.r. alperesek, mint egyetemleges kötelezettek által a felperesnek 15 napon belül fizetendő 300.000 (háromszázezer) forint nem vagyoni kártérítés és ennek késedelmi kamatai megfizetésére szóló marasztalását.

Az I-II.r. alperesek által az állam részére fejenként fizetendő le nem rótt kereseti illeték összegét 2.000 - 2.000 (kettőezer - kettőezer) forintba leszállítja, a felperes által az állam részére fizetendő le nem rótt kereseti illeték összegét 86.000 (nyolcvanhatezer) forintba leszállítja.

Mellőzi az I-II.r. alperesek mint egyetemlegesen jogosultak által az állam részére felhívásra fizetendő 18.000 (tizennyolcezer) forint le nem rótt kereseti illeték megfizetésére szóló marasztalást.

Ezt meghaladóan az ítélet tábla a megyei bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles a felperes 15 napon belül megfizetni az I-II.r. alperes mint egyetemlegesen jogosult részére 30.000 (harmincezer) forint másodfokú perköltséget.

Köteles a felperes az állam részére az illetékügyben eljáró hatóság felhívására megfizetni 110.000 (egyszáztízezer) forint, míg az I-II.r. alperes fejenként köteles az állam részére az illetékügyben eljáró hatóság felhívására megfizetni 14.000 - 14.000 (tizennégyezer - tizennégyezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s:

A megyei bíróság az ítéletében megállapította, hogy az I.r. alperes megsértette a felperes személyiségi jogát azzal, hogy 2005.év végén **"B"** azt közölte, hogy a felperes azért mondott fel neki, mert egy olyan dolgozót akart alkalmazni, aki annak a szektának a tagja, amelyiknek a doktornő.

Megállapította, hogy a II.r. alperes megsértette a felperes személyiségi jogát azzal, hogy **"A"** betegtől gúnyosan azt kérdezte a felperesre célozva, hogy „magának is almaecetet írt fel”?

Megállapította, hogy az alperesek együttesen megsértették a felperes személyiségi jogait az alábbiakkal:

2003. decemberében, vagy 2004. év elején "C" előtt a felperesre valótlanul azt állították, hogy

- „nem gyógyít, lerázza a betegeket és csak azzal a beteggel foglalkozik, aki pénzt ad neki”;
- minden betegével csak Istenről beszél...minden betegét meg akarja téríteni és meg akarja magyarázni, hogy majd az Isten meggyógyítja őket”.

2004. március 5-én az Etikai Bizottsághoz tett írásos panaszbejelentésben a felperesről valótlanul állították, hogy

- „csak annak ír fel antibiotikumot, aki a készítményeiből (aloe vera) vásárol”,
- „a betegeket nem kezeli, hanem szakrendelésre beutalással rázza le”.

Kötelezte az alpereseket, hogy a fent felsorolt jogsértésekkel kapcsolatban tegyenek írásban elismerő és bocsánatkérő nyilatkozatot a felperes felé és erről az ÁNTSZ Zalaegerszegi Városi és Győri Regionális Intézetét - az ítélet rendelkező részének megküldése mellett - tájékoztassák.

Kötelezte az alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 15 nap alatt 300.000,- forint nem vagyoni kártérítést és ennek 2005. január 1-től számított, a kifizetésig járó kamatát.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasítva kötelezte az I. és II.r. alperest az állam javára fejenként 21.000,- - 21.000,- forint feljegyzett kereseti illeték, illetve egyetemlegesen az alpereseket szintén az állam javára 18.000,- forint feljegyzett kereseti illeték megfizetésére.

Kötelezte a felperest, hogy szintén az állam javára 88.000,- forint feljegyzett kereseti illetéket, valamint az alpereseknek 15 nap alatt együttesen 60.000,- forint perköltséget fizessenek meg.

Ítéletének indokolásában az ítélet tényállásában a/A. pontban írt esettel kapcsolatban kiemelte, hogy az I.r. alperes akkor, amikor "B" azt mondta, hogy olyan dolgozót kíván a felperes alkalmazni, amely annak a szektának a tagja, amelyiknek a doktornő, lényegében a felperes jó hírnevét sértő megjegyzést tett, amely olyan következtetés levonására ad alapot, mely szerint a felperes egy társadalmilag el nem fogadott vallási gyülekezetnek (szektának) a tagja, és ezzel őt hamis színben tüntette fel. Ez pedig a felperes személyiségi jogait sérti, az I.r. alperes a kijelentése valóságtartalmát bizonyítani nem tudta.

a/B.ponthoz: a megyei bíróság a tényállási részben itt megállapítottakat úgy értékelte, hogy azok nem minősülnek valótlan tényállításnak, mert bár ezt az I.r. alperes a 2004. március 5-i írásbeli panaszbejelentésben jegyzőkönyvbe mondta, azonban a per egyéb adatai, az aloe vera temékeknek a rendelőben történt forgalmazása és betegeknek ajánlása körében az I.r. alperes előadását ebben a körben közvetetten alátámasztották. Az I.r. alperes a valóságnak megfelelő

nyilatkozatot tett, amely bejelentés az egészségügyi dolgozók rendtartására vonatkozó előírásoknak megfelelt.

b/A.ponthoz: a II.r. alperes tekintetében a bíróság nem találta alaposnak azt a kereseti tényállítást, mely szerint 2004. március 1-én az orvosi rendelőben több beteg jelenlétében (például "E") a felperessel kiabált, feleselt és a felperes megítélése szerint megengedhetetlen hangnemben beszélt.

Ezen tényállás szerint a felperesnek az alperesekhez intézett, felelősségre vonó kijelentése nyomán a betegek előtt kialakult párbeszéd volt, amely mindkét alperes jelenlétében a felperes és a II.r. alperes egymást közti emeltebb hangnemű beszélgetése volt, sértő megjegyzést azonban nem tartalmazott. Önmagában az, hogy a kartonra valamilyen adatot nem vezettek rá az alperesek, s ezzel kapcsolatban igyekeztek magukat kimenteni, vagy a felelősséget elhárítani a betegek előtt, nem valósít meg jó hírnév sérelmet, különösen arra figyelemmel nem, hogy a betegek előtti párbeszéd kezdeményezője a felperes volt.

A b/B.ponthoz: ugyancsak személyiségi jogot sértőnek minősül a megyei bíróság álláspontja szerint a II.r. alperesnek "A" előtt gúnyosan tett megjegyzése, mely szerint „magának is almaecetet írt fel” kérdést intézte hozzá, melyből azt az általánosítható következtetést lehetne levonni, hogy II.r. alperes azt állította, hogy a felperes általában a betegnek almaecetet ír fel gyógyszer helyett, holott ha esetenként olyan elő is fordult, hogy javasolja étrend-kiegészítőnek, ez nem jelenti azt, hogy a felperes gyógykezelése csupán ebből állna. A II.r. alperes mint egészségügyi dolgozó ezen megjegyzése tartalmával a jó hírnév sérelmére alkalmas kijelentésnek minősül és ezen kijelentés megtörténtét "A" vallomása alátámasztja.

c.pont: mindkét alperes által együttesen, közösen megvalósított magatartások:

A c/A.pontban kifejtettek "C" előtti kijelentések megtörténtét a tanú vallomása bizonyította, mindkét kijelentés olyan, amelynek valóságtartalmát az alperesek nem bizonyították, illetőleg a vallásos témájú megnyilvánulás körében az általánosítás az, hogy „minden betegét” ami olyan jellegű, hogy felperes jó hírnevét sérti. Sértő ez annak ellenére, hogy a bizonyítási eljárás okirati anyagából és a bíróság előtt kihallgatott tanúk vallomásából (pl. "F") valamint az Etikai Bizottság 2005. május 26-i jegyzőkönyvének adataiból az állapítható meg - de a felperesnek az ÁNTSZ előtti eljárásában írt fellebbezéséből is - hogy a betegek körében a hitről és a vallásról szokott beszélgetni, de önmagában az az állítás, hogy minden betegével az Istenről beszél és minden betegét meg akarja téríteni, valótlan tényállítást jelent.

Azt a tényt, hogy esetenként a betegekkel Istenről és vallásról beszél, vagy ezt a hitet gyógyítás céljára esetenként lelki támaszként a felperes felhasználta, nem lehet olyan kiterjesztve értelmezni, hogy ezt minden betegével kapcsolatban alkalmazza, mert ez a felperes kijelentésének hamis színben való feltüntetését jelenti.

A c/B. ponthoz: ezen tényállási elemmel kapcsolatban a megyei bíróság kiemelte, hogy az előző pontban az általa kifejtettek általánosításai valóságtartalmuk bizonyítatlansága miatt az alperesek itt tett egyes kijelentéseire is vonatkoznak, így sértik a becsülethez és a jó hírnévhez való személyiségi jogait a felperesnek. Így az a leírt, jegyzőkönyvezett kijelentés, hogy „csak annak ír fel antibiotikumot, aki a készítményből (Aloe Vera) vásárol”, illetve „betegeket nem kezeli, hanem szakrendelésre utalással rázza le”.

Ugyanakkor „a betegekkel megengedett hangneme nem megfelelő” kijelentés valóságtartalmát bizonyítja "F"-nek a 2005. május 26-án az Etikai Bizottság előtt elhangzott vallomása, mely szerint amikor az édesanyjához hívta ki a felperest orvosi ellátás céljából, másfél órás kioktatást kapott Istenről és ördögről, amelytől majdnem rosszul lett ő is, ez pedig nem megengedhető hangnemnek minősül. Itt a megyei bíróság nem látta teljesen kiterjesztőnek az alperesek nyilatkozatát, amikor a „betegekkel megengedett hangneme nem megfelelő” kifejezést használták szemben az előzőekkel, amikor „csak akkor ír fel antibiotikumot”; „minden betegével..., minden betegét...” szóhasználatot alkalmazták az alperesek, mert ez a kifejezés egyes betegekre vonatkozhat, ez pedig a kihallgatott tanú vallomása alapján az Etikai Bizottság előtt igazolt.

A 2005. március 5-i panaszbejelentésben írt azon állítása az alpereseknek, hogy „a gyógyító tevékenységet szorosan összeköti a vallásossággal” részben igaznak bizonyult, nem látta a bíróság bizonyítottnak azt a részét, hogy „a doktornő bezárkózik a vallásos betegekkel és a szokásosnál hosszabb ideig tart vizsgálatot”, de ez önmagában nem alkalmas tartalmánál fogva a személyiségi jogsértés megállapíthatóságára.

A gyógyító tevékenység és a vallásosság, istenhit összekapcsolására a már említett "F" Etikai Bizottság előtt is tett tanúvallomása, "E" tanúvallomása, a felperesnek az ÁNTSZ elsőfokú határozata elleni fellebbezésében leírt nyilatkozatai, valamint a megyei ÁNTSZ másodfokú határozatában a tényállási részből idézett megállapítások támasztják alá. Itt tehát azért nem valósult meg a jó hírnév megsértése, mert nem állapítható meg valótlan tényállítás és az sem, hogy valós tény hamis színben tüntettek volna az alperesek fel.

A c/C.ponthez: a megyei bíróság elutasította azt a megállapításra vonatkozó keresetrészt is, mely azon tényállításon alapszik, hogy elbocsátásuk után az alperesek a ... utcában betegeket kerestek fel, akiket rá kívántak volna beszélni, hogy a felperes ellen tegyenek feljelentést arra tekintettel, hogy nem jól végzi munkáját. Ez nem vezetett eredményre, a felperes sem időpontot, sem konkrét tényállítást, sem konkrét személyeket nem jelölt meg a keresetében, ugyanakkor a felperes működési engedélyének végleges visszavonása a „nem jól végzi munkáját” tényállítás valóságtartalmát alátámasztja.

A c/D.ponthoz: a felperesnek volt olyan kereseti tényállítása, mely szerint személyiségi jogait az is sérti, hogy gúnyos megjegyzéseket tettek rá az alperesek a felperes rendelőjében, azonban ez nem értékelhető, mert ehhez a jó hírnév sérelme megállapíthatóságához a hamis tényállítás vagy hamis színben való feltüntetés is megállapításra kellene hogy kerüljön, ilyet pedig tényként sem állított a felperes.

A kijelentések tartalma nem volt tisztázható és a magatartás tanúsításának körülményei sem, mert ezt a felperes tényként nem tudta előadni.

A felperesnek az elégtétel adására irányuló keresetét részben alaposnak.

A megyei bíróság álláspontja szerint a nyilvánosság az elkövetett és megállapított jogsértések tekintetében nem volt nagy, egyrészt az ÁNTSZ-hez tett bejelentésre korlátozódott, másrészt egyes betegeket érintően hangzott el. Így a megyei bíróság azt a nyilvánosságot, amelyet a kereset tartalmaz, nevezetesen a ... Hírlapban való közzétételt, eltúlozottnak ítélte meg, úgy látta, hogy az elégtétel adás körében a rendelkező részben írt kötelezettség elégséges a jogkövetkezmények alkalmazása vonatkozásában.

A nem vagyoni kár megléte és mértéke vonatkozásában a megyei bíróság rögzítette, miszerint nyilvánvalóan az etikai bizottság és az ÁNTSZ előtt tett bejelentés, illetőleg idegen személyek és betegek előtt tett kijelentések a felperes megítélését hátrányosan befolyásolták azok szemében, akik előtt ezek a kijelentések elhangzottak. Mindazonáltal ez nem minősül szélesebb körű nyilvánosságnak, ezen túlmenően az ÁNTSZ és az Etikai Bizottság előtt bejelentés és kijelentéseik az alpereseknek ott vizsgálat tárgyát képezték és ezekből a szükséges következtetéseket ott levonták, amelyek pedig nem nyertek bizonyítást, azokkal kapcsolatban a felperes felelősségét sem állapították meg.

A megyei bíróság megítélése szerint szükséges és elégséges a megítélt 300.000,- forint nem vagyoni kárpótlás ahhoz, hogy a felperest ért sérelem kompenzálható legyen. Az alperesek kamatfizetési kötelezettsége kezdő időpontját a felperes által is bizonyítatlanul meghatározott időpontokra tekintettel a legkorábbi és a legkésőbbi időpontra tehető sérelem közti időpontban határozta meg.

Az ítélet elleni fellebbezésében a felperes annak részbeni, az elutasító rendelkezések megváltoztatásával az eredeti keresetének történő helyt adást kért.

Megismételve az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatait előadta, hogy valótlanságokat állítottak az alperesek az ÁNTSZ-hez tett bejelentéseikben, az ÁNTSZ vizsgálat ugyancsak „a törvények megcsúfolásával lett lefolytatva”, nem tették számára lehetővé a védekezést az ÁNTSZ eljárásában és azt sem, hogy a tanúk meghallgatásánál jelen legyen, csak a már lefolytatott bizonyítás anyagába nyerhetett betekintést.

Az alperesek hajtóvadászatot indítottak tanúk után, azokat otthonukban felkeresték és „szinte könyörögtek” hogy tegyenek panaszt a felperes ellen.

Szóvá tette az alperesek felé a kartonok szabálytalan vezetését, ettől kezdve azok hadjáratot indítottak ellene, betegei előtt gyalázták, kigúnyolták, kiabáltak vele, felügyeleti szerveit felkeresték, panaszokat nyújtottak be vele szemben.

Volt olyan eset, hogy a túlzott gyógyszerezés helyett indokoltnak tartotta természetes táplálék-kiegészítő alkalmazását, azt azonban úgy felhasználni a felperes terhére, hogy ő táplálék-kiegészítőkkal üzletelt, aloe vera szereket árusított, ugyanolyan durva rágalmazás, mint a személyét gyalázó egyéb kijelentések.

Az pedig, hogy amikor felhívta őket a kartonok szabályszerű vezetésére, a betegek jelenlétében az I.r. alperes azt durván visszautasította, míg a II.r. alperes kiabálva mondta „hogymár megint ne idegesítsen bennünket a doktornő” és hogy a felhívásnak nem tettek eleget, az ilyen magatartás tanúsítása a gyógyító orvos felé az asszisztens részéről a betegek megbeszélésének a tárgya, akik valóban igen széles körökben terjesztik ezt a tekintélyromboló, hitelrontó, megalázó és sértő magatartást.

Álláspontja szerint az az alperesi állítás, hogy „a betegekkel megengedett hangneme nem megfelelő”, sérti az orvosi hivatást, egy orvos ha a betegeivel nem megfelelő hangnemben beszél, akkor alkalmatlan ezen hivatás ellátására, az ilyen alaptalan kijelentés pedig személyiségi jogot sért.

Az az állítás, hogy a felperes „nem jól végzi a munkáját”, szintén személyiségi jogot sért, ez egy „gyalázatos magatartás, amit súlyozottan kell értékelni, akár büntetőjogilag is”.

Megismételte azon álláspontját is, hogy az alperesek többször is „gunyoros magatartást” tanúsítottak vele szemben, ilyen magatartás többször is előfordult.

Személyiségi jogot sértőnek értékelte továbbra is azt, hogy az alperesek nem szégyelltek azt sem, hogy a betegeit felkeressék és szinte „könyörögve kérik fel őket, hogy ellene panaszt terjesszenek elő”.

Álláspontja szerint a megyei bíróság által megállapított kárpótlási összeg is túlzottan alacsony, ugyanis az alperesek magatartása az életét, az addig végzett lelkiismeretes munkáját, a betegei hosszú éveken keresztül élvezett bizalmát teljesen tönkretették.

A fentiek alapján kérte a teljes elégtétel adását is azzal, hogy az kapjon kellő nyilvánosságot a betegei körében és az alperesek elismerő és bocsánatot kérő nyilatkozata a helyi lapban is megjelenjék.

Az alperesek fellebbezése elsődlegesen szintén az ítélet részbeni megváltoztatására és a kereset elutasítására, másodlagosan a nem vagyoni kárpótlás megfizetésére történt kötelezésük mellőzésére irányult.

Előadták, hogy a felperesi kereset annak benyújtásakor érdemi tárgyalásra alkalmatlan volt, a személyiségi jog megsértése tárgyában tett konkrét kijelentéseket a keresetlevél nem tartalmazta, ezeket a felperes a tárgyaláson sem tudta konkretizálni. Így fordult elő az, hogy a felperesi tényelőadást lényegében a tanúvallomások pótolták és felperesi tényállítás nélkül a tanúvallomások képezték a tényállás alapját. Ezzel álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság az eljárás lényeges szabályait szegte meg.

Kiemelték, hogy a keresettel érvényesített jog tárgyában a felperes tényállításait tanúvallomások „helyettesítették”, e tényállítások alátámasztására a tanúvallomások „bizonyítékul” nem szolgálhattak. Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a személyiségi jogsértést úgy állapította meg, hogy a tanúvallomásokat elfogadta kereseti tényállításnak és egyben elfogadta bizonyítéknak is. Fenntartották azon hivatkozásukat is, hogy a kereseti kérelem nem tartalmazta a sérelmezett kijelentések elhangzásának konkrét időpontját. Az "A" előtti kijelentéssel kapcsolatosan a tanú sem jelölt meg időpontot, az időpontra csupán annyiban utalt, hogy az a kérdés, hogy „magának is almaecetet írt fel ?” „egy alkalommal” hangzott el, mely olyan pontatlan időpont megjelölés, melyre a bíróság az elévülési idő kiszámíthatatlansága miatt jogsértést nem állapíthat meg. Nem került sor időpont megjelölésre a "C" előtti állítólagos nyilatkozataikkal kapcsolatban sem, "C" a vallomásában körülbelüli időpontokat jelölt azzal, hogy emlékezete szerint két-három alkalommal járt 2003. év végén vagy 2004. év elején a rendelőintézetben és az alperesek ekkor minden alkalommal gyalázták a doktornőt.

Ha ők minden alkalommal gyalázták volna a felperest, akkor nyilvánvalóan nem ugyanazokat a kijelentéseket használják, hiszen ez túl azon, hogy valótlan, életszerűtlen is álláspontjuk szerint. Ez előadások kapcsán egyébként pedig mind a felperestől, mind pedig a tanútól a bíróság már kialakított értékitéletet kapott, ami viszont nem azonos a tényállítással.

Álláspontjuk szerint nem fogadható el a személyiségi jog megsértése a 2004. március 5. napján az Etikai Bizottsághoz tett írásos bejelentésben foglalt két állítás tekintetében sem. Ezen eljárásban ugyanis ahhoz a fórumhoz fordultak, aki hivatott az etikai vétségek kivizsgálására. Beadványukban nem a felperes személyiségi jogait kívánták megsérteni, céljuk az ügy megfelelő fórum előtti kivizsgálása volt. Részükről tehát hiányzik a jogellenesség, így a bizonyítatlanság nem szolgálhat személyiségi jog megsértése alapjául.

Vitatták a nem vagyoni kárpótlás jogalapját és annakösszecszerűségét is.

E körben előadták, hogy a személyhez fűződő jog megsértése miatt igényelt kártérítésnek is ugyanazok a feltételei, mint bármilyen egyéb, jogellenes

károkozásért követelt kártérítésnek. A személyhez fűződő jog megsértésének igazolása önmagában csak jogellenes magatartás megállapítására ad alapot. Nem vagyoni kárt csupán akkor igényelhet, ha bizonyítja olyan hátrány bekövetkeztét, amely indokolja a kárpótlás megállapítását.

A perben beszerzett adatok alapján azonban megállapítható volt, hogy a felperes működési engedélye bevonásra került. Az engedély bevonására hatósági határozat alapján került sor, melyben érintőlegesen sem szerepelnek azok a „jogsértések”, melyeket az elsőfokú bíróság az alperesek terhére rótt. Az elsőfokú bíróság által megállapított jogsértéssel összefüggésben a felperes semmilyen olyan joghátrányt nem igazolt, mely a nem vagyoni kár megállapítására alapot adott volna. E körben a felperes sérelme a működési engedély visszavonása, ami viszont még akkor sem lenne okozati összefüggésben a magatartással, ha az elsőfokú ítélet szerinti jogsértést elkövették volna.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az alperesek által támadott ítéleti rendelkezések helybenhagyására irányult.

Álláspontja szerint amikor az őt képviselő ügyvédnek megbízást adott perbeli képviseletre, az általuk benyújtott előkészítő irat megjelölte az alperesek személyiségsértő magatartását és azokat az állításokat, amelyeket az alperesek e körben tettek.

Ezen magatartásokat tartalmazták az alpereseknek az ÁNTSZ-hez benyújtott beadványa, de az is, hogy a betegeit végiglátogatták és személyét meggyalázták, betegeit panasztételre buzdították.

Kiemelte, hogy ha a tanúvallomás egyértelműen tartalmazza a jogsértő magatartást, azt már nem kell körülírni és hivatkozni lehet a jogsértést egyértelműen és félreérthetően tartalmazó és igazoló tanúvallomásra. Nem volt továbbá elzárva attól, hogy az elsőfokú eljárás során bármikor megjelölje személyiségi jogait sértő magatartást.

A kárigény vonatkozásában annak minden tényállási eleme fennáll, úgy a jogellenesség, mint az okozati összefüggés, valamint a hátrány is megállapítható. Az alperesek a magatartásukkal szakmai és erkölcsi hírnevét tették tönkre, az általuk kiprovokált határozatok folytán a felperes háziorvosi tevékenységet nem tud folytatni, annak ellenére, hogy szakmai jogosítványa jelenleg is meg van, nem tud elhelyezkedni és folytatni a negyven éven keresztül gyakorolt tevékenységét.

Az I-II.r. alperesek a tárgyaláson a fellebbezésüket azzal egészítették ki, hogy a jelen per tárgya személyiségi jog megsértése, így nem tárgya a felperes munkájának az értékelése és az sem, hogy az egyes közigazgatási eljárások eredményéről a felperes miként vélekedik. A „minden alkalommal, minden betegével ugyanúgy viselkedett” kitéttel kapcsolatban kiemelte, hogy nem

alkalmas személyiségi jogsértés megállapítására, a döntés itt helytelen, mert nem választotta szét az I. és II.r. alperes cselekvőségét, márpedig ezt „együttesen” nem lehet elkövetni és a történés nem rekonstruálható.

A felperes fellebbezése nem alapos, az I- II.r. alperes fellebbezése részben alapos.

Az ítélet tábla álláspontja szerint a megyei bíróság a perben a bizonyítási eljárást a szükséges és egyben elégséges - a felajánlott - körben lefolytatta, az ott beszerzett bizonyítékokat helyesen, okszerűen, összességükben értékelve helyes tényállást állapított meg, az abból levont jogi következtetése azonban részben téves.

Mindenek előtt kiemeli az ítélet tábla, hogy osztja azt az alperesi, a fellebbviteli eljárásban előadott álláspontot, hogy jelen pernek nem tárgya a felperes munkájának értékelése és az sem, hogy egyes eljárások eredményéről a felperes miként vélekedik, azaz a hatósági határozatok „felülvizsgálata” sem képezhetette a jelen perbeli vizsgálódás alapját.

A jelen per kizárólagos tárgya az lehetett, hogy az alperesek megtették-e a felperes által sérelmezett állításokat, ezek az állítások jogsértőek voltak-e a felperesre nézve, továbbá hogy a jogsértés következtében milyen, a Ptk.84.§.(1) bekezdése szerinti polgári jogi igényeket támaszthat a felperes az alperesekkel szemben.

Azt az alperesi álláspontot is osztja az ítélet tábla, hogy a jelen perben nem elsősorban a keresetlevélben, hanem a per során kifejezetten a tanúvallomások alapján tette meg a felperes a kereseti tényállításait, azonban az a tény, hogy bírói felhívásra a felperes azt nyilatkozta, hogy kereseti tényállításait a tanúvallomások szerint tarja fenn, nem jelent mást, mint a ténybeli alapokra vonatkozó részbeni keresetváltoztatást, kiterjesztést, amelyet a felperes a Pp.146.§.(1) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet hozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig bármikor megtehetett.

Ami a felperesi fellebbezésnek az elsőfokú ítélet támadott elutasító rendelkezéseit illeti, az ítélet tábla álláspontja az ítélet rendszerét követve a fellebbezés szerint a következő:

a/B.pont: helyes az az elsőbírói megállapítás, hogy az itt kifogásolt tételek nem minősülnek valótlan tényállításnak, mivel a hatósági eljárások, de a per egyéb adatai is alátámasztották, hogy a felperes Aloe Vera termékeket forgalmazott, illetőleg ajánlott a betegeinek a rendelőben. Az pedig, hogy az alperesek e körben is megtették bejelentésüket, önmagában a bejelentés ténye alapján nem jogszabálysértő, személyiségsértésről akkor lehetne beszélni, ha az alperesek ezt a tevékenységet a valótlan tudatában, visszaélésszerűen tették volna meg, erre pedig a perben adat nem merült fel, főképpen nem a hatósági vizsgálatok eredményéből következően.

Teljes körűen osztja az ítéltábla az elsőfokú bíróságnak az ítélet b/A.ponthoz fűzött indokolását. Nem állapítható meg a peradatok alapján, hogy sértő megjegyzés hangzott volna el a vita során, az a kijelentés, hogy „már megint ne idegesítsen bennünket a doktornő” személyiségsértőnek nem minősül. Kétségtelenül helytelen, hogy ilyen viták a betegek előtt zajlanak le, azonban nem hagyható figyelmen kívül az, hogy a vita kezdeményezője épp a felperes volt.

Nem személyiségsértő a „betegekkel megengedett hangneme nem megfelelő” tétel sem (c/B.pont), ugyanis itt egy általános értékelést tettek az alperesek, amelynek a kinyilvánítása sem nem bántónak, sem nem sértőnek, sem nem túlzónak nem nevezhető.

Osztja az ítéltábla azt az elsőfokú ítéleti döntést, illetőleg itt kifejtett indokolást is (c/B.) hogy a 2005. március 5-i panaszbejelentésben írt azon állítása az alpereseknek, hogy „a gyógyító tevékenységet szorosan összeköti a vallásossággal” részben igaznak bizonyult és bár nem volt bizonyított az a tétel, hogy „a doktornő bezárkózik a vallásos betegekkel és a szokásosnál hosszabb ideig tart vizsgálatot”, ám ez önmagában nem alkalmas tartalmánál fogva személyiségi jogsértésre a sértő jelleg híján, valamint azért sem, mivel - panaszbejelentésről volt szó - szintén nem állapítható meg szándékos torzítás, indokolatlanul sértő, bántó célzat, visszélesszerűség.

Ezen túl pedig a gyógyító tevékenység és vallásosság istenhit összekapcsolására a felperes esetében a perbeli bizonyítás elegendő adatot szolgáltatott ("F" Etikai Bizottság előtti vallomása, "E" 1.P.21.358/2007/5.számú jegyzőkönyv 4.oldal vallomása, az ÁNTSZ elsőfokú határozata elleni felperesi fellebbezésben tett saját nyilatkozat, a megyei ÁNTSZ másodfokú határozatának tényállási megállapításai).

A c/C.-c/D.pontban írtakkal kapcsolatban szintén osztja az ítéltábla a megyei bíróság következtetését, a felperes e körben sem konkrét tényállást, sem időpontot, sem

konkrét személyeket nem jelölt meg, így ezekre a tételekre a keresetnek helyt adó döntéshez szükséges korrekt tényállás, alperesi jogellenes magatartás megállapítása nem volt lehetséges.

Az I-II.r. alperesek fellebbezése:

Az alperesek a fellebbezésükben kifogásolták, hogy a kereseti kérelem nem tartalmazta a sérelmezett kijelentések elhangzásának időpontját ("A" előtti és "C" előtti kijelentések). A tanúk sem jelöltek meg konkrét időpontot, így erre a megyei bíróság az elévülési idő kiszámíthatatlansága miatt jogsértést nem állapíthatott volna meg.

Kiemeli az ítéletábra, hogy a Ptk. 84.§.(1) bekezdés a./ - d./pontjában foglalt szankciók személyhez fűződő jog megsértésén, azaz egy abszolút szerkezetű jogviszony megsértésén alapuló szankciók, melyekre vonatkozó igény - hasonlóképpen a tulajdoni igényekhez - nem évülnek el. Az időmúlásnak ugyanakkor jelentősége lehet például a megfelelő elégtétel adás megválasztása szempontjából. A Ptk.84.§.(1) bekezdés e./pontjába foglalt kártérítési szankció azonban már kötelmi jellegű, így elévülésére az általános szabályok érvényesek.

Osztja az ítéletábra az alperesi fellebbezést a „magának is almaecetet írt fel?” tétellel kapcsolatosan. Önmagában ez a kérdésfeltevés jogsértést nem jelent, főképp arra tekintettel nem, hogy a felperes saját előadásából is kitűnően időnként táplálék-kiegészítőket - almaecet - is javasolt a pácienseinek. A kérdésnek tehát önmagában sértő tartalma nincs, még akkor sem, ha a tanúvallomás tükrében a kérdés gúnyos felhanggal hangzott volna el.

Szintén osztja a fellebbezési érvelést az elsőfokú bíróság által jogsértőnek megállapított, az Etikai Bizottsághoz tett írásos bejelentésben foglalt két állítás tekintetében is. A két állítás vonatkozásában azt etikát sértő magatartásként értékelve az I-II.r. alperes az annak kivizsgálására hivatott szervhez fordult, részben értékelést tartalmaz („rázza le”), adat merül fel arra, hogy a felperes a gyógyító tevékenységével kapcsolatosan forgalmazott Aloe Vera készítményeket, a bejelentésben foglaltak pedig nem túlzóak, nem indokolatlanul sértőek, nem szándékosan valótlanok, így nem visszaélészerű joggyakorlásról volt szó az alperesek esetében.

Helyesen döntött a megyei bíróság a "C" előtt tett kijelentések személyiségi jogot sértő jellege megállapításakor, e körben utal az ítéletábra az elsőfokú bíróság indokaira azzal, hogy annak a jogsértés megállapítása szempontjából nincs érdemi jelentősége, hogy nem volt konkrétan megállapítható az, hogy pontosan melyik kijelentést melyik alperes tette, az azonban megállapítható volt, hogy az alperesek együttesen jelen voltak, egységesen, egyetértésben, akarategységben cselekedtek.

A per során ily módon megállapítható volt, hogy nem követtek el jogsértést az I-II.r. alperesek az ÁNTSZ szervei felé tett bejelentéseikkel, így az elégtétel adás köréből címzettként az ÁNTSZ Zalaegerszegi Városi és Győri Regionális Intézetét mellőzte, az elégtétel adó nyilatkozatot pedig ennek megfelelően módosította.

Az ítéletábra álláspontja szerint így csupán a "B" és a "C" előtt tett kijelentések jogsértő jellege állapítható meg, ugyanakkor tekintettel ezen kijelentések nem jelentős súlyára, az eltelt időre - 2003-2004, illetve 2005 - valamint arra, hogy a felperesről az addig kialakult véleményt az alperesek kijelentései nem befolyásolták az alanyokban, az ítéletábra álláspontja szerint nincs olyan mérvű hátrány felperesi oldalon, aminek a kompenzálására a nem vagyoni kárpótlás indokolt lenne.

Mindezekre figyelemmel az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét a Pp. 253.§.(2) bekezdése értelmében a rendelkező rész szerint megváltoztatta, a perköltség és a feljegyzett kereseti illeték összegét a megváltozott elsőfokú pernyertességi-pervesztességi arányokhoz igazította (Pp.81.§.(1) bekezdés, 6/1986.(VI.26.) IM.számú rendelet 13.§. (2) bekezdés).

A fellebbezési eljárásban eredménytelenül fellebbező felperes az itteni pervesztessége arányában köteles a részben eredményesen fellebbező I-II.r. alperesek jogi képviseleti költségből álló perköltsége megfizetésére, míg a felek szintén a fellebbezési pernyertességük - pervesztességük - figyelemmel a fellebbezési pertárgyértékekre is - arányban kötelesek a feljegyzett fellebbezési eljárási illetékek viselésére azzal, hogy a felperes egyrészt köteles a saját sikertelen fellebbezése folytán feljegyzett, valamint az I-II.r. alperes részbeni sikeres fellebbezése folytán feljegyzett fellebbezési illeték megfizetésére, míg az alperesek a saját fellebbezésük sikertelen része vonatkozásában feljegyzett illeték viselésére kötelesek (Pp.81.§.(1) bekezdés, 6/1986.(VI.26.) IM.számú rendelet 13.§.(2) bekezdés).

Győr, 2009. évi május hó 28. napján

Dr.Ábrahám Éva sk.
a tanács elnöke

Dr.Lezsák József sk.
előadó bíró

Dr.Vass Mária sk.
bíró